

KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– ALBANIEN –

Bryssel den 13 december 2024
(OR. en)

AD 25/24

LIMITE

CONF-ALB 8

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kluster 6: Yttre förbindelser

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Förhandlingskluster: 6 – Yttre förbindelser

Inbegripet kapitlen 30 – Yttre förbindelser, 31 – Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på dess allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Albanien (AD 5/22 CONF-ALB 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Albanien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.

Detsamma gäller kraven i punkterna 2, 3, 5, 6, 10, 14, 16, 23, 31, 38, 39, 45, 46, 47 och 48 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och upprätthållande samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Albanien i sin ståndpunkt AD 24/24 CONF-ALB 7 godtar EU:s regelverk inom kluster 6 i dess gällande form den 4 december 2024 och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

1. Kapitel 30 –Yttre förbindelser

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk på området för **den gemensamma handelspolitiken**. EU förväntar sig att Albanien stärker sin administrativa kapacitet för att säkerställa att landets internationella avtal överensstämmer med EU:s regelverk och att all direkt tillämplig EU-lagstiftning på området för EU:s gemensamma handelspolitik faktiskt tillämpas senast vid anslutningen. EU noterar Albanien åtagande att i multilaterala och bilaterala sammanhang vara förenlig med EU:s ståndpunkter inom ramen för den gemensamma handelspolitiken senast vid anslutningen. EU uppmanar Albanien att samarbeta nära med Europeiska kommissionen i fråga om alla ändringar av handelspolitiken under föranslutningsperioden, och att anpassa sig till EU:s politik och ståndpunkter gentemot tredjeländer och inom internationella organisationer, inbegripet i alla förhandlingar inom Världshandelsorganisationen. EU uppmanar Albanien att slutföra sin anslutning till avtalet om offentlig upphandling.

EU betonar att det är Albanien ansvar att säkerställa att alla dess **internationella avtal**, i synnerhet alla handelsrelaterade avtal eller bilaterala investeringsavtal mellan Albanien och tredjeländer, vid anslutningen är förenliga med unionens regelverk. EU erinrar om att Albanien kommer att vara skyldigt att avsluta alla befintliga bilaterala avtal mellan Albanien och tredjeländer och alla andra internationella avtal som ingåtts av Albanien och som är oförenliga med medlemskapets förpliktelser och i synnerhet EU:s exklusiva befogenhet när det gäller den gemensamma handelspolitiken.

EU välkomnar Albaniens åtagande att avsluta alla frihandelsavtal i deras helhet före anslutningsdagen och att säkerställa att alla avtal om handel, investeringar och ekonomiskt samarbete samt andra relevanta avtal bringas i överensstämmelse med unionens regelverk. Albanien uppmanas att hålla EU informerat om innehållet i eventuella förhandlingar i detta avseende med tredjeländer och nära samordna eventuella sådana förhandlingar med kommissionen. EU noterar Albaniens åtagande att alla eventuella nya handelsrelaterade avtal som Albanien kan komma att ingå med ett tredjeland fram till dagen för anslutningen bör inbegripa en bestämmelse som tillåter Albanien att avsluta avtalet, före anslutningen, utan att ersättning av något slag behövs från EU. EU noterar att Albanien måste tillämpa EU:s gemensamma tulltaxa för alla produkter och EU:s handelsliberalisering med tjänster från och med dagen för anslutningen.

EU noterar Albaniens partiella anpassning när det gäller **exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden**. EU förväntar sig att Albanien stärker sin administrativa kapacitet och förberedelser i fråga om personal för att effektivt tillämpa EU:s regler på detta område vid tidpunkten för anslutningen. EU betonar också vikten av att Albanien kontinuerligt anpassar sin rättsliga ram till de återstående bestämmelserna i förordning (EU) 2021/821 om **produkter med dubbla användningsområden**. EU noterar Albaniens pågående ansträngningar att ansluta sig till **Wassenaar-arrangemanget**, vilket kan underlätta förberedelserna för att genomföra regelverket i fråga om produkter med dubbla användningsområden, och uppmanar Albanien att slutföra sin anslutning utan dröjsmål. EU uppmanar också Albanien att säkerställa en snabb anslutning till gruppen av länder som levererar kärnmaterial (NSG) och kontrollsystemet för missilteknik. Dessutom uppmanas Albanien att överväga möjligheten att ansluta sig till Australiengruppen, som ett positivt steg mot anpassning till EU:s regelverk och medlemskap i Australiengruppen.

Albanien måste också tillämpa EU:s regler för offentligt exportkreditstöd och säkerställa ett effektivt genomförande av EU:s handelspolitiska skyddsåtgärder vid anslutningen.

EU noterar att det inte finns någon lagstiftning som reglerar **granskningen av utländska direktinvesteringar** i Albanien och välkomnar Albaniens åtagande att bedöma behoven och formerna för anpassningen senast i slutet av 2026. EU betonar vikten av att Albanien anpassar sig till bestämmelserna i förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar – inbegripet eventuella framtida översyner enligt kommissionens förslag till ny förordning om granskning av utländska investeringar från januari 2024.

På området för **utrikespolitiska instrument** noterar EU att Albanien inte är part i **Kimberleyprocessen**. EU noterar vidare att Albanien automatiskt kommer att bli part i Kimberleyprocessen från och med dagen för anslutningen till EU. EU uppmanar därför Albanien att fortsätta sina förberedelser, inbegripet anpassningen av lagstiftningen, för att säkerställa att de regler som styr Kimberleyprocessen tillämpas från och med dagen för anslutningen. EU noterar Albaniens partiella anpassning till EU:s regelverk mot **tortyr**. EU betonar vikten av att Albanien fullt ut anpassar sig till de återstående bestämmelserna i förordning (EU) 2019/125 om bekämpning av tortyr och erinrar om behovet av att säkerställa en effektiv tillämpning av reglerna vid anslutningen.

EU noterar att Albanien på **politikområdet för yttre åtgärder** har åtagit sig att följa EU:s politik och principer som ska vägleda landets internationella partnerskap. EU uppmanar Albanien att inrätta en rättslig ram som omfattar politik för internationellt samarbete och utveckling i linje med EU:s politik och principer, inbegripet förstärkning av den administrativa kapaciteten och inrättande av en utvecklingsbyrå.

EU noterar att Albanien på **politikområdet för humanitärt bistånd** har förbundit sig att följa EU:s politik och principer som styr tillhandahållandet av humanitärt bistånd. EU uppmanar Albanien att inrätta en rättslig ram som omfattar politiken för humanitärt bistånd till tredjeländer i linje med EU:s politik och principer.

EU noterar att när det gäller **kampen mot korruption i fråga om yttre förbindelser** har Albanien infört en rättslig ram för bekämpning av korruption i sin straffrätt samt de lagar som reglerar förebyggande och upptäckt av korruption i särskilda bestämmelser. EU uppmanar Albanien att fortsätta kampen mot korruption genom att effektivt genomdriva åtgärderna mot korruption, inbegripet förebyggande åtgärder och insatser för ökad medvetenhet.

2. Kapitel 31 – Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik

EU noterar att Albanien i fråga om **institutioner och beslutsprocess** är på god väg att förbereda sig för ett effektivt genomförande av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp) i god tid. EU uppmanar Albanien att uppgradera sin institutionella kapacitet på detta område.

EU betonar vikten av täta utbyten på flera nivåer inom ramen för **den politiska dialogen** mellan EU och Albanien. EU noterar Albaniens tydliga åtagande att närma sig EU-medlemskap genom en strategisk och proaktiv utrikespolitik. EU noterar också att Albanien konsekvent har anpassat sig till ståndpunkterna inom ramen för Gusp i de fall då landet uppmanats att göra detta. EU noterar Albaniens ansträngningar för att intensifiera sin politiska dialog och utåtriktade verksamhet gentemot tredje partner samt landets aktiva roll i regionen och i regionala initiativ/format, genom att inta ståndpunkter som är anpassade till EU:s värden och utrikespolitiska intressen.

EU noterar Albaniens engagemang för goda grannförbindelser, vilket landet betraktar som ett av sina främsta utrikespolitiska mål. EU noterar att goda grannförbindelser och regionalt samarbete fortsätter att vara inslag av väsentlig betydelse i utvidgningsprocessen samt i stabiliserings- och associeringsprocessen. Det gynnar stabilitet, försoning och ett klimat som bidrar till att lösa kvarstående frågor. Det krävs beslutsamma och fortsatta insatser för att främja försoning och regional stabilitet genom att arbeta, bland annat inom ramen för gemensamma insatser, för att bekämpa stereotyper, motverka provocerande retorik och avfärda historiska felaktigheter, samt för att hitta och genomföra inkluderande lösningar, i linje med internationell rätt och etablerade principer.

När det gäller **den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken** noterar EU att Albanien har anpassat sig till 100 % i fråga om uttalanden från den höga representanten på EU:s vägnar och till relevanta rådsbeslut och restriktiva åtgärder, inbegripet mot Ryssland och Belarus. EU noterar vidare att Albanien har de strukturer som krävs för att genomföra **restriktiva åtgärder**, men att utrymme kvarstår för de planerade kapacitetsuppbyggnadsåtgärderna. EU uppmanar därför Albanien att ytterligare stärka sin kapacitet för det tekniska genomförandet och efterlevnaden av EU:s komplexa restriktiva åtgärder.

EU noterar Albaniens åtagande att aktivt stödja och delta i de åtgärder och insatser som EU genomfört i syfte att **förebygga konflikter**. EU uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sin rättsliga och tekniska ram för konfliktförebyggande till EU:s regelverk, ytterligare överbygga klyftan mellan tidig varning och tidiga insatser samt att stärka sitt engagemang för konfliktförebyggande med FN-organ.

När det gäller **icke-spridning** noterar EU att Albanien stöder EU:s mål för nedrustning, vapenkontroll och icke-spridning och är redo att anta och genomföra regelverket på området. EU noterar att Albanien är part i alla viktiga internationella avtal om icke-spridning av massförstörelsevapen samt i vapenhandelsfördraget. EU uppmanar Albanien att ytterligare förbättra det mellanstatliga samarbetet och informationsutbytet om det sistnämnda. EU uppmanar Albanien att fortsätta sina ansträngningar för att utan dröjsmål ansluta sig till Wassenaar-arrangemanget. EU noterar vidare att Albanien inte äger några massförstörelsevapen och inte planerar att utveckla eller stödja någon verksamhet som leder till spridning av sådana vapen. EU noterar att Albanien har genomfört sin nationella strategi mot spridning av massförstörelsevapen från 2020 och sin handlingsplan.

EU noterar att Albanien har anslutit sig till de viktigaste internationella konventionerna om **handeldvapen och lätta vapen**. EU noterar att Albanien har bidragit positivt till den regionala färdplanen mot olaglig vapenhandel och har gjort ansträngningar för att förbättra sitt rättssystem och öka polisens, gräns- och säkerhetsstyrkornas kapacitet att hantera vapenkontroll. EU uppmanar Albanien att fortsätta med sitt konstruktiva engagemang för färdplanen. EU noterar att Albanien har genomfört sin nationella strategi för handeldvapen och lätta vapen och den tillhörande handlingsplanen för 2022–2024. EU erinrar om vikten av det elektroniska registreringssystemet för att kontrollera vapen och utreda olagliga vapen och brott som inbegriper vapen. EU uppmanar därför Albanien att fortsätta att förbättra säkerhetsförhållandena i fråga om lagring och lager av vapen och ammunition samt registreringen av vapen.

När det gäller **samarbetet med internationella organisationer** noterar EU att Albanien, som har undertecknat Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, har undertecknat ett bilateralt immunitetsavtal med Förenta staterna 2007, genom vilket amerikanska regeringstjänstemän och anställda, inbegripet militär personal och entreprenörer, beviljas undantag från domstolens behörighet. Detta avtal strider mot rådets beslut 2011/168/Gusp och EU:s riktlinjer för överenskommelser mellan en part i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och Förenta staterna när det gäller villkoren för överlämnande av personer till domstolen, som bifogas rådets slutsatser av den 30 september 2002 om Internationella brottmålsdomstolen. Albanien måste säkerställa fullständig efterlevnad av EU:s ståndpunkt. EU noterar Albaniens åtagande att fullt ut anpassa sig till EU:s regelverk, inbegripet rådets beslut 2011/168/Gusp och EU:s riktlinjer för överenskommelser mellan en avtalslutande part i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och Förenta staterna när det gäller villkoren för överlämnande av personer till domstolen senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

EU noterar med tillfredsställelse Albaniens proaktiva engagemang i **internationella människorättsforum** i och med att landet nyligen valdes till FN:s råd för mänskliga rättigheter för perioden 2024–2026, innehade en plats som icke-permanent medlem i FN:s säkerhetsråd 2022–2023 och tjänstgjorde som ordförande för OSSE 2020. EU välkomnar Albaniens åtagande att fortsätta att anpassa sina prioriteringar på människorättsområdet till EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati (2020–2027). EU välkomnar Albaniens höga grad av anslutning till EU:s uttalanden och ståndpunkter i Förenta nationerna och Europarådet, och betonar att Albanien måste uppnå en hundra procentig anpassningsgrad vid anslutningen.

EU noterar att ett informationssäkerhetsavtal mellan EU och Albanien har varit i kraft sedan 2016. EU noterar också att Albanien under 2023 uppdaterade sin lagstiftning om skydd av statshemligheter. EU noterar att Albaniens befintliga rättsliga ram för **säkerhetsåtgärder** på det hela taget är förenlig med EU:s normer och att Albanien under de senaste åren har förbättrat genomförandet av informationssäkerhetsavtalet med EU. EU noterar också att EU:s säkerhetsbestämmelser fortsätter att vidareutvecklas och att Albanien måste anpassa sig till dessa bestämmelser fram till anslutningen.

EU noterar Albaniens nya nationella säkerhetsstrategi, i vilken man beaktar både den nuvarande hotbilden och relevanta konceptuella strategier för att motverka **hybridhot**, med en tydligare inriktning på att öka lägesuppfattningen och motståndskraften samt stärka kapaciteten att hantera hybridhot. EU uppmanar Albanien att genomföra åtgärder och uppdatera det administrativa tillvägagångssättet till följd av antagandet av den nationella säkerhetsstrategin, som även omfattar det nationella tillvägagångssättet i fråga om hybridhot, med beaktande av rekommendationerna från undersökningen av risker i samband med hybridhot. EU uppmanar Albanien att fortsätta sina ansträngningar för att stänga utrymmet för **utländsk informationsmanipulering och inblandning**, inbegripet desinformation, och att vidta åtgärder för att bygga upp samhällets motståndskraft mot utländsk informationsmanipulering och inblandning och andra former av hybridhot. EU uppmanar Albanien att anta en ny övergripande strategi för att bekämpa utländsk informationsmanipulering och inblandning, inbegripet desinformation. EU uppmanar Albanien att anta en interinstitutionell strategi med ett helhetsbegrepp på samhället när det gäller att hantera hybridhot, särskilt utländsk informationsmanipulering och inblandning.

EU noterar Albaniens engagemang för kapacitetsutvecklingsmål genom **den europeiska fredsfaciliteten**. Albanien omfattas av två stödåtgärder inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten, en på regional nivå, som antogs 2022 och som syftar till att stärka kapaciteten hos den medicinska specialgruppen för Balkan, en regional organisation som Albanien bidrar till, och en på bilateral nivå som antogs 2024 som syftar till att förbättra den albanska försvarsmaktens operativa effektivitet. EU uppmanar Albanien att säkerställa den administrativa och finansiella beredskap som krävs för ett effektivt genomförande av stödet från den europeiska fredsfaciliteten. EU uppmanar vidare Albanien att som framtida bidragsgivare till den europeiska fredsfaciliteten säkerställa att landet kan delta effektivt i finans- och budgetförfaranden och ansökningsomgångar.

EU välkomnar det utökade samarbetet med Albanien i säkerhets- och försvarsrelaterade frågor, inbegripet antagandet på senare tid av ett säkerhets- och försvarspartnerskap mellan EU och Albanien (icke-bindande instrument), genom vilket det inrättas en plattform för stärkt dialog och samarbete och leder till stärkt kapacitet på säkerhets- och försvarsområdet, vilket återspeglar det växande engagemanget mellan båda sidor. EU noterar Albaniens fortsatta deltagande i EU:s krishanteringsuppdrag och krishanteringsinsatser inom ramen för **den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP)**, särskilt Eufor Althea i Bosnien och Hercegovina. EU noterar också Albaniens beredskap och intresse för att delta i ytterligare militära och civila uppdrag inom ramen för GSFP, nämligen den EU-ledda marina styrkans (Eunavfor) insats Aspides för sjöfartsskydd i Röda havet, där Albanien har erbjudit sig att bidra. EU noterar Albaniens intresse för att delta i projekt för permanent strukturerat samarbete (Pesco). EU uppmanar Albanien att fortsätta sina ansträngningar för att delta i relevanta Pesco-projekt i framtiden. Som en medlemsstatsdriven ram utvärderas sådana ansökningar först av medlemmarna i respektive projekt.

EU noterar att Albanien när det gäller **kampen mot korruption inom utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken** har infört en rättslig ram för bekämpning av korruption i sin straffrätt. EU uppmanar Albanien att fortsätta kampen mot korruption genom att effektivt genomdriva åtgärderna mot korruption, inbegripet förebyggande åtgärder och insatser för ökad medvetenhet.

* * *

Med hänsyn till det aktuella läget för Albaniens förberedelser noterar EU att, på villkor att Albanien fortsätter att göra framsteg med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk för följande kapitel, kan de preliminärt avslutas först när EU anser att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 30 – Yttre förbindelser

- Albanien anpassar sin rättsliga ram till de återstående bestämmelserna i förordning (EU) 2021/821 om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden, i dess ändrade lydelse, till bestämmelserna i förordning (EU) 2019/452 om granskning av utländska direktinvesteringar, i dess ändrade lydelse, och genomför de kvarstående bestämmelserna i förordning (EU) 2019/125 om bekämpning av tortyr.
- Albanien överlämnar en handlingsplan till kommissionen med en omfattande förteckning över sina internationella avtal i syfte att bringa dessa avtal i överensstämmelse med regelverket från och med dagen för anslutningen.

Kapitel 31 – Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik

- Albanien, som har undertecknat Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, anpassar till fullo sin ståndpunkt till rådets beslut 2011/168/Gusp av den 21 mars 2011 och EU:s riktlinjer för överenskommelser mellan en part i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och Förenta staterna när det gäller villkoren för överlämnande av personer till domstolen, som bifogas rådets slutsatser av den 30 september 2002 om Internationella brottmålsdomstolen.

Övervakningen av framstegen med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk kommer att fortsätta under hela förhandlingsprocessen. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämnts ovan i syfte att säkerställa Albanien administrativa kapacitet och dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen på alla områden i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och upprätthållandet. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kluster och andra förhandlingskluster. En slutlig bedömning av hur Albanien lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar också om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 4 december 2024 och förhandlingarnas avslutande.

